

**MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI**

Operator 2701
Nr. 35/II-2/2012

REZOLUȚIE

26.01.2012

LUMINIȚA PALADE – Procuror General al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București;

Examinând plângerea formulată de numitul SĂVESCU EUSEBIU împotriva ordonanței cu nr. 2080/P/2011 din data de 28.11.2011 a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București, având în vedere și prevederile art. 65 alin. 3 din Legea nr. 304/2004,

CONSTAT:

La data de 19.04.2010, la Direcția de Investigare a Fraudelor din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române a fost înregistrată plângerea penală formulată de către Regia Autonomă Monitorul Oficial împotriva deținătorilor site-urilor www.juridice.ro și www.moficial.ro, sub aspectul săvârșirii de către aceștia a infracțiunii prevăzute și pedepsite de art. 139⁸ din Legea nr. 8/1996, privind dreptul de autor și drepturile conexe.

În plângerea formulată, petenta susținea că cele două site-uri menționate pun la dispoziția utilizatorilor de internet, fără drept de reproducere legal, Monitorul Oficial al României, în formatul său consacrat de lege și apărat de aceasta, potrivit art. 3 alin. 2 din Legea nr. 202/1998, republicată, privind organizarea Monitorului Oficial al României („imaginea și formatul, consacrate, ale publicației Monitorul Oficial al României cuprinse în anexa la prezenta lege sunt protejate de lege”).

În urma investigațiilor efectuate, conform corespondenței Institutului Național de Cercetare – Dezvoltare în Informatică cu Direcția de Investigare a Fraudelor nr. 808/23.04.2010, s-a stabilit că cele două sit-uri au ca deținător pe numitul SĂVESCU EUSEBIU.

Prin rezoluția din data de 26.10.2010, confirmată de către procuror prin rezoluția nr. 1500/P/2010 din 26.10.2010, organele de poliție din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române au dispus începerea urmăririi penale față de SĂVESCU EUSEBIU pentru săvârșirea infracțiunii prev. de art. 139⁸ din Legea nr. 8/1996, privind drepturile de autor și drepturile conexe, modificată și completată, coroborat cu art. 3 alin. 2 din Legea nr. 202/1998.

S-a reținut că raportul de constatare tehnico-științifică nr. 10160/09.06.2010, întocmit de specialiști ai Oficiului Român pentru Drepturile de Autor a concluzionat că site-urile www.juridice.ro și www.moficial.ro încalcă legislația privind protecția drepturilor de autor, precum și art. 3 alin. 2 din Legea nr. 202/1998, cu mențiunea că textele articolelor de lege (conținutul) nu sunt supuse protecției drepturilor de autor, ci numai imaginea și formatul publicației Monitorul Oficial.

Deoarece în urma verificărilor efectuate s-a constatat că SĂVESCU EUSEBIU este avocat, conform deciziei de numire în profesie nr. 134/08.09.1994, prin ordonanța nr. 2145/VIII/1/2011 din 24.10.2011 a Parchetului de pe lângă Tribunalul București, în baza art. 64 alin. 3 din Legea nr. 304/2004, s-a dispus infirmarea rezoluției de începere a urmăririi penale din 26.10.2010 a Inspectoratului General al Poliției Române, cât și a celei de confirmare a începerii urmăririi penale față de SĂVESCU EUSEBIU pentru art. 139⁸ din Legea nr. 8/1996, coroborat cu art. 3 alin. 2 din Legea nr. 202/1998. iar prin ordonanța nr. 1500/P/2010 din 24.10.2011 a Parchetului de pe lângă Tribunalul București s-a dispus declinarea competenței de soluționare a cauzei în favoarea Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București, cauza fiind înregistrată sub nr. 2080/P/2011.

În urma actelor premergătoare efectuate, prin ordonanța din 28.11.2011, în temeiul *art. 230 Cpp* și *art. 10 lit. b¹) Cpp.*, cu referire la *art. 18¹* și

art. 91 lit. c) Cp, s-a dispus neînceperea urmăririi penale față de numitul SĂVESCU EUSEBIU, avocat, pentru săvârșirea infracțiunii prev. de art. 139⁸ din Legea nr. 8/1996, privind drepturile de autor și drepturile conexe, modificată și completată, coroborat cu art. 3 alin. 2 din Legea nr. 202/1998 și aplicarea unei amenzi de 1.000 lei, ca sancțiune administrativă prevăzută de art. 91 lit. c) Cp., întrucât fapta nu prezintă gradul de pericol social al unei infracțiuni și că aplicarea unei sancțiuni administrative, prevăzută de art. 91 C.p., este suficientă.

Pentru a dispune astfel, s-a apreciat că fapta nu prezintă gradul de pericol social al unei infracțiuni și că aplicarea unei sancțiuni administrative, prevăzută de art. 91 C.p., este suficientă. S-au avut în vedere împrejurările concrete în care numitul SĂVESCU EUSEBIU a săvârșit fapta, circumstanțele personale ce-l caracterizează, inclusiv lipsa antecedentelor penale.

Împotriva soluției pronunțate în cauză, în termen legal, a formulat plângere numitul SĂVESCU EUSEBIU, înregistrată sub nr. 37/II/2/2012.

În motivarea plângerii se susține, în principal, că procurorul, în mod greșit, a reținut că fapta este prevăzută de legea penală. A arătat că, în mod greșit, s-a reținut că pe site-ul www.juridice.ro nu se pune la dispoziție Monitorul Oficial al României ci numai pe site-ul www.moficial.ro care nu conține materiale publicitare și care pune la dispoziție numai partea I-a. A mai arătat petentul că respectivul site a fost conceput tocmai pentru ca orice persoană să poată studia legislația României în format original, considerând că „*acest demers corespunde valorilor Societății de Științe Juridice (al cărui președinte este) și scopului de punere a legilor la dispoziția cetățenilor*”. A mai susținut în plângere că atitudinea Regiei Autonome Monitorul Oficial încalcă principiul previzibilității legii, astfel cum a fost statuată de CEDO.

În subsidiar, s-a solicitat anularea sancțiunii administrative aplicate.

Examinând plângerea împotriva soluției și actele premergătoare din dosarul nr. 2080/P/2011 al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București, se constată că criticile aduse soluției de petent sunt întemeiate.

În primul rând, trebuie menționat faptul că, cauza penală a cărei soluție face obiectul prezentei plângeri a avut ca obiect săvârșirea infracțiunii prev. de art. 139⁸ din Legea nr. 8/1996, privind drepturile de autor și drepturile conexe, în sensul punerii la dispoziția publicului a unor părți din bazele de date deținute de Regia Autonomă Monitorul Oficial, respectiv partea I-a a numerelor publicate din Monitorul Oficial.

În consecință, în mod greșit, s-a invocat atât în plângerea petentei Regia Autonomă Monitorul Oficial, cât și în actele întocmite de organele judiciare încălcarea prevederilor art. 3 alin. 2 din Legea nr. 202/1998.

Prevederile art. 3 alin. 2 din Legea nr. 202/1998 („imaginea și formatul, consacrate, ale publicației Monitorul Oficial al României cuprinse în anexa la prezenta lege sunt protejate de lege”) nu se referă la drepturile de autor și drepturi conexe ci, după cum menționează însuși articolul menționat - *imaginea și formatul, consacrate*, la protecția asigurată prin Legea 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice, în sensul de „*de steme, drapele, embleme de stat, însemne, sigilii oficiale de control și garanție*”, astfel cum sunt prevăzute în art. 5 din respectiva lege.

În ce privește încălcarea prevederilor Legii 8/1996, respectiv prevederile cap. 6 - *Drepturile sui-generis ale fabricanților bazelor de date*, față de modul în care s-a reținut săvârșirea faptei de către numitul SĂVESCU EUSEBIU, se constată că în cauză sunt aplicabile prevederile art. 10 lit. b) Cpp - fapta nu este prevăzută de legea penală.

Astfel, în conformitate cu art. 9 din Legea 8/1996 rep. „*Nu pot beneficia de protecția legală a dreptului de autor următoarele:*

b) *textele oficiale de natură politică, legislativă, administrativă, judiciară și traducerea oficială ale acestora;*” iar în conformitate cu art. 122/3 din aceeași lege „(1) *Fabricantul unei baze de date, care este pusă la dispoziția publicului prin orice modalitate, nu poate împiedica utilizarea legitimă a acesteia prin extragerea sau reutilizarea de părți nesubstanțiale din conținutul său, oricare ar fi scopul utilizării. În cazul în care utilizatorul legitim este autorizat să extragă sau să*

reutilizeze numai o parte a bazei de date, dispozițiile prezentului alineat se aplică acestei părți.

(2) Utilizatorul legitim al unei baze de date, care este pusă la dispoziția publicului în orice modalitate, nu poate efectua acte care intră în conflict cu utilizarea normală a acestei baze de date sau care lezează în mod nejustificat interesele legitime ale fabricantului bazei de date.

(3) Utilizatorul legitim al unei baze de date, care este pusă la dispoziția publicului în orice modalitate, nu poate să aducă prejudicii titularilor unui drept de autor sau conex care se referă la opere ori la prestații conținute în această bază de date.

(4) Utilizatorul legitim al unei baze de date, care este pusă la dispoziția publicului prin orice modalitate, poate, fără autorizarea fabricantului bazei de date, să extragă sau să reutilizeze o parte substanțială a conținutului acesteia:

a) în cazul în care extragerea se face în scopul utilizării private a conținutului unei baze de date neelectronice;

b) în cazul în care extragerea se face în scopul utilizării pentru învățământ sau pentru cercetare științifică, cu condiția indicării sursei și în măsura justificată de scopul necomercial urmărit;

c) în cazul în care se face o extragere sau reutilizare având ca scop apărarea ordinii publice și a siguranței naționale ori în cadrul unor proceduri administrative sau jurisdicționale.

(5) Utilizatorul legitim al unei baze de date sau al unei părți dintr-o bază de date poate efectua, fără consimțământul autorului acesteia, orice act de reproducere, distribuire, comunicare publică sau transformare, necesar utilizării normale și accesului la baza de date sau la o parte din aceasta.”

De asemenea, în art. 1 și 19 din Legea 202/1998 rep. se prevede că: „Monitorul Oficial al României este publicația oficială a statului român, în care se publică actele prevăzute de Constituție, de prezenta lege și de alte acte normative.”, respectiv : „Regia Autonomă "Monitorul Oficial" realizează un produs electronic conținând actele publicate, care poate fi accesat gratuit pe

internet și este disponibil, în varianta pentru citire, timp de 10 zile de la publicarea respectivelor acte. Sumarele monitoarelor oficiale sunt accesibile permanent.”

Din articolele menționate mai sus rezultă că actele publicate în Monitorul Oficial al României-parte I-a nu pot face obiectul dreptului de autor și a drepturilor conexe prev de Legea 8/1996 - fapt reținut și de raportul de expertiză efectuat în cauză - iar preluarea unor părți din bazele de date, respectiv Monitorul Oficial al României - parte I-a, și aducerea la cunoștința publicului nu constituie infracțiune, deoarece orice cetățean al României este „utilizator legitim” în sensul art. 122/3 din Legea 8/1996 .

În altă ordine de idei, în condițiile în care art. 1 alin 5 din Constituție prevede că: „În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie”, iar art. 78 că : „Legea se publică în Monitorul Oficial al României și intră în vigoare la 3 zile de la data publicării sau la o dată ulterioară prevăzută în textul ei.”, rezultă că aducerea la cunoștința cetățenilor a legilor și a celorlalte acte normative reprezintă o obligație a statului în sensul respectării obligației, astfel cum a fost asumată prin aderarea la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ca legea să fie accesibilă și previzibilă.

Accesibilitatea legii privește, în principal, aducerea la cunoștință publică a acesteia, care se realizează prin publicarea actelor normative. Pentru ca o lege *lato sensu* să producă efecte juridice, trebuie să fie cunoscută de destinatarii săi; efectele legii se produc, prin urmare, după aducerea sa la cunoștința publică și după intrarea sa în vigoare. Într-o bogată jurisprudență, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat importanța asigurării accesibilității și previzibilității legii, instituind și o serie de repere pe care legiuitorul trebuie să le aibă în vedere pentru asigurarea acestor exigențe - *Sunday Times contra Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord*, 1979, *Rekvényi contra Ungariei*, 1999, *Rotaru împotriva României*, 2000, *Damman împotriva Elveției*, 2005). Tot în acest sens Curtea Constituțională s-a pronunțat, de exemplu, prin Deciziile nr. 7/2002 și nr. 568/200519.

Or, dacă s-ar susține că folosirea gratuită a numerelor Monitorului Oficial al României - partea I-a, în format electronic, este contrară legii și produce prejudiciu editorului acestuia, ar rezulta că legislația României nu este accesibilă, la ea având acces numai persoanele care sunt abonate, contra cost, la respectiva publicație.

Având în vedere concluziile reținute, plângerea formulată de numitul SĂVESCU EUSEBIU împotriva soluției urmează a fi admisă, iar soluția infirmată.

Pe cale de consecință, urmează a se dispune neînceperea urmării față de numitul SĂVESCU EUSEBIU - avocat, sub aspectul săvârșirii infracțiunii prevăzute și pedepsite de art. 139⁸ din Legea nr. 8/1996, privind dreptul de autor și drepturile conexe, deoarece fapta nu este prevăzută de legea penală - art. 10 alin.1 lit. b) Cpp.

Față de cele menționate mai sus, în temeiul art. 278 Cpp. și art. 228 alin. 4 Cpp cu aplic art. 10 lit. b Cpp,

DISPUN:

1. Admiterea plângerii formulate de numitul SĂVESCU EUSEBIU împotriva ordonanței cu nr. 2080/P/2011 din data de 28.11.2011 a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București și infirmarea soluției .

2. Neînceperea urmării penale față de numitul SĂVESCU EUSEBIU – avocat, sub aspectul săvârșirii infracțiunii prevăzute și pedepsite de art. 139⁸ din Legea nr. 8/1996 rep., privind dreptul de autor și drepturile conexe, deoarece fapta nu este prevăzută de legea penală.

3. Cheltuielile judiciare rămân în sarcina statului.

4. Soluția se comunică părților.

**PROCUROR GENERAL,
LUMINIA PALADE**